

PACJENCIE, POZNAJ SWOJE PRAWA I NAUCZ SIĘ Z NICH KORZYSTAĆ

Każdy człowiek w momencie, gdy staje się pacjentem, nabywa pakiet praw obowiązujących w trakcie leczenia, pobytu w szpitalu czy korzystania z wizyty u lekarza. Ich znajomość pozwala sprawnie poruszać się po systemie ochrony zdrowia w Polsce.

W trzech poprzednich częściach opisałyśmy prawa pacjenta i obowiązki każdej placówki w systemie ochrony zdrowia w Polsce. Pacjent ma jednak również obowiązki, które powinien spełnić korzystając z bezpłatnej opieki zdrowotnej w Polsce. Część z nich jest powszechnie znana również w życiu pozamedycznym, część dotyczy zaś wyłącznie pobytu na oddziale szpitalnym. Ich przestrzeganie służy zarówno szybszemu powrotowi do zdrowia, jak i sprawnej organizacji pracy. Jest też przejawem zwykłej ludzkiej życzliwości i tolerancji wobec innych. Zdecydowana większość obowiązków pacjentów określona jest w regulaminie organizacyjnym podmiotu wykonującego działalność leczniczą, część zaś w odpowiednich przepisach prawnych obowiązujących w całym kraju. Warto jednak pamiętać, że żadna część wspomnianego regulaminu nie może stać w sprzeczności z ustawą bądź rozporządzeniem, które jest aktem nadrzędnym.

● Pacjent zanim skorzysta bezpłatnie z pomocy lekarza powinien udowodnić, że ma prawo korzystać z pomocy lekarza w ramach ubezpieczenia. Odkad 8 lat temu wprowadzono został eWUŚ, jest to bardzo proste. Elektroniczna Weryfikacja Uprawnień Świadczeniobiorców to system elektroniczny, który w powiązaniu z ZUS i KRUS pozwala każdej placówce po wpisaniu numeru PESEL uzyskać informację o statusie dotyczącym ubezpieczenia. Odpowiednia informacja i kolor zielony oznacza możliwość bezpłatnego przyjęcia pacjenta. Kolor czerwony oznacza, że system eWUŚ nie potwierdza w tym dniu naszego ubezpieczenia. Jeżeli NFZ nie potwierdził naszych uprawnień, a wiemy, że mamy do nich prawo, możemy je potwierdzić poprzez przedstawienie dokumentu potwierdzającego prawo do świadczeń bądź złożenie pisemnego oświadczenia o przysługującym prawie do świadczeń. W obu sytuacjach konieczne jest również okazanie dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy albo legitymacji szkolnej w przypadku osoby, która nie ukończyła 18. roku życia. Mimo złożenia odpowiednie-

go oświadczenia, którego wzór powinien znajdować się każdej rejestracji, zalecamy jak najszybsze sprawdzenie, co było powodem takiego stanu rzeczy. Warto również wiedzieć, dlaczego musimy potwierdzić prawo do leczenia naszego dziecka w sytuacji, gdy dzieci mają prawo do bezpłatnych świadczeń. Konieczna jest weryfikacja uprawnień wszystkich osób ubiegających się o uzyskanie świadczeń opieki zdrowotnej, także dzieci. Jeżeli dziecko jest członkiem rodziny ubezpieczonego i zostało zgłoszone do ubezpieczenia zdrowotnego, ma prawo do świadczeń finansowanych przez NFZ. W przypadku, kiedy dziecko do 18. roku życia jest członkiem rodziny osoby nieubezpieczonej, za jego leczenie zapłaci budżet państwa. Tylko wtedy jednak, gdy dziecko jest obywatelem polskim.

● Część naszych obowiązków dotyczy rejestracji oraz wpisu na listę oczekujących. W sytuacji gdy rejestrujemy się na świadczenia za pomocą tradycyjnego skierowania, jesteśmy zobowiązani dostarczyć oryginalne skierowania w postaci papierowej, nie później niż w terminie 14 dni roboczych od dnia dokonania wpisu na listę oczekujących, pod rygorem skreślenia z listy oczekujących. W przypadku korzystania z e-skierowania, zobowiązani jesteśmy dokonać wpisu na listę oczekujących udostępniając 4-cyfrowy kod e-skierowania oraz numer PESEL.

● Będąc osobą wpisaną na listę oczekujących, w razie zmiany naszego stanu zdrowia, wskazującej na potrzebę wcześniejszego niż w ustalonym terminie udzielenia świadczenia, powinniśmy poinformować o tym placówkę medyczną, która, jeżeli wynika to z kryteriów medycznych, koryguje odpowiednio termin udzielenia świadczenia i informuje nas niezwłocznie o nowym terminie. Z tego przywileju ko-

rzystać nie musimy, ale pamiętajmy że każda niepokojąca zmiana w stanie naszego zdrowia, która nie będzie w odpowiednim czasie zdiagnozowana, może wpłynąć negatywnie na czas naszego powrotu do zdrowia.

● W przypadku, gdy nie możemy stawić się w placówce medycznej w wyznaczonym nam terminie lub gdy zrezygnujemy ze świadczenia opieki zdrowotnej, jesteśmy zobowiązani niezwłocznie powiadomić o tym placówkę. Takie działanie pozwoli innemu pacjentowi skorzystać z szybszego terminu. Gdy o rezygnacji nie poinformujemy, zarezerwowane miejsce przepada, jednocześnie powodując że bezprowrotnie tracony jest czas lekarza, który mógłby w tym czasie pomóc innym pacjentom.

● Pamiętajmy również, że w celu otrzymania danego świadczenia opieki zdrowotnej, pacjent może wpisać się na jedną listę oczekujących u jednego świadczeniodawcy.

W praktyce oznacza to, że mając skierowanie np. do kardiologa, możemy wpisać się na jego podstawie tylko

do jednej poradni, choć e-skierowanie likwiduje takie przypadki. Po podaniu w rejestracji 4-cyfrowego kodu e-skierowania, w momencie jego zatwierdzenia nie można już kodu wykorzystać z innej poradni.

● Część naszych obowiązków wynika ze wspomnianych regulaminów placówek medycznych, szczególnie szpitali i dotyczy takich kwestii jak konieczność uzyskania zgody na opuszczenie w trakcie hospitalizacji budynku szpitala czy przestrzegania przepisów porządkowych, które obowiązują w danym zakładzie opieki zdrowotnej np. zakazu palenia, zachowania ciszy, przestrzegania rozkładu dnia i bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Nie powinniśmy również budzić wątpliwości kwestie szanowania mienia zakładu opieki zdrowotnej, przestrzegania zaleceń lekarza i pozostałego personelu medycznego, szanowania godności innych pacjentów czy dbania o właściwą higienę osobistą.

● Podstawowym jednak obowiązkiem, jest dbanie o własne zdrowie m.in. poprzez profilaktykę zdrowotną, diagnostykę, leczenie, rehabilitację, a nawet zmianę trybu życia, jeśli wynikają one z zaleceń medycznych.

Część czwarta,

Z Rafałem Słizem, rzecznikiem prasowym POW NFZ w Rzeszowie, rozmawia Anna Moraniec

W przypadku rezygnacji z wizyty, pacjent powinien poinformować o tym poradnię.

Co możemy zrobić, gdy poradnia zmienia termin naszej wizyty lub, co gorsza, zamyka zupełnie swoją działalność?

PRZYCHODNIA MOŻE ZMIEŃCIĆ PACJENTOWI TERMIN WIZYTY, ALE MUSI GO O TYM POINFORMOWAĆ

- W przypadku wystąpienia okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili ustalania terminu wizyty, a które uniemożliwiają zachowanie terminu wynikającego z listy oczekujących, placówka medyczna informuje pacjenta w każdy dostępny sposób o zmianie terminu wynikającego ze zmiany kolejności udzielenia świadczenia i jej przyczynie. Dotyczy to również przypadku zmiany terminu na wcześniejszy. W przypadku gdy nie wyrażamy zgody na wcześniejszy termin, rejestracja poradni informuje o możliwości zmiany termi-

nu następnego pacjenta z listy oczekujących. W przypadku zakończenia wykonywania umowy, pacjent wpisany na listę oczekujących może wpisać się na listę oczekujących prowadzoną przez inną placówkę. Placówka medyczna, do którego zgłasza się pacjent, ustala kolejność przyjęć, z uwzględnieniem daty zgłoszenia w placówce, która zakończyła wykonywanie umowy. Placówka, która zakończyła wykonywanie umowy, jest zobowiązana wydać pacjentowi zaświadczenie o wpisaniu na listę oczekujących wraz z podaniem daty zgo-

szczenia się w rejestracji. Za wydanie zaświadczenia pacjent nie ponosi opłaty. Ponadto NFZ informuje wtedy w każdy dostępny sposób pacjentów wpisanych na listę oczekujących w placówce, która zakończył wykonywanie umowy, o możliwości udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej przez inną placówkę oraz o pierwszym wolnym terminie udzielenia świadczenia.

Czy zmiana lekarza POZ jest możliwa?

Wyboru i zmiany lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej

opieki zdrowotnej możemy zawsze dokonać, lecz bezpłatnie nie częściej niż dwa razy w roku kalendarzowym, a w przypadku, każdej kolejnej zmiany jesteśmy zobowiązani wnieść opłatę w wysokości 80 złotych. Nie dotyczy to jednak zmiany miejsca zamieszkania i sytuacji zaprzestania udzielania świadczeń opieki zdrowotnej przez wybranego lekarza, pielęgniarkę czy położną oraz innych przyczyn niezależnych od naszej woli.

art. partnera